

NOVA KARTA POTRESNE NEVARNOSTI SLOVENIJE

Nova karta potresne nevarnosti Slovenije – projektni pospešek tal (2021) je v postopku za spremembo zakonodaje

Agencija Republike Slovenije za okolje je zaradi pridobljenih številnih novih seizmoloških in geološko-tektonskih podatkov z zadnjih dvajsetih letih, pa tudi zaradi novih modelov in relacij ter posodobitev metod ocenjevanja parametrov pripravila in pred dnevi objavila novo karto projektnega pospeška tal.

Karta potresne nevarnosti Slovenije je priloga Nacionalnega dodatka k Standardu Evrokod 8: Projektiranje potresnoodpornih konstrukcij - EC8, kar skupaj s Pravilnikom o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov sestavlja slovensko zakonodajo o potresno odporni gradnji.

Razlike med staro in novo karto

Na stari (še vedno uradni) in na novi karti pas večje potresne nevarnosti poteka po osrednjem delu Slovenije od severozahoda proti jugovzhodu države. Z oddaljevanjem od tega pasu proti severovzhodu in jugozahodu se potresna nevarnost hitro zmanjšuje.

V severnem delu osrednje Slovenije (Ljubljana, Kranj, Kamnik) ter na jugozahodu Slovenije so vrednosti na obeh kartah primerljive. V severovzhodni Sloveniji so večje vrednosti na stari karti, v okolici Celja in v osrednjem dinarskem pasu pa so večje vrednosti projektnega pospeška tal na novi karti. Največji prirastek pospeška na novi karti je v Beli Krajini.

Razlogi za novo karto

Pomemben vpliv na izračun karte potresne nevarnosti ima model pojemanja pospeška tal z oddaljenostjo od nadžarišča potresa. V obstoječi karti potresne nevarnosti (iz leta 2001) je uporabljen model po-

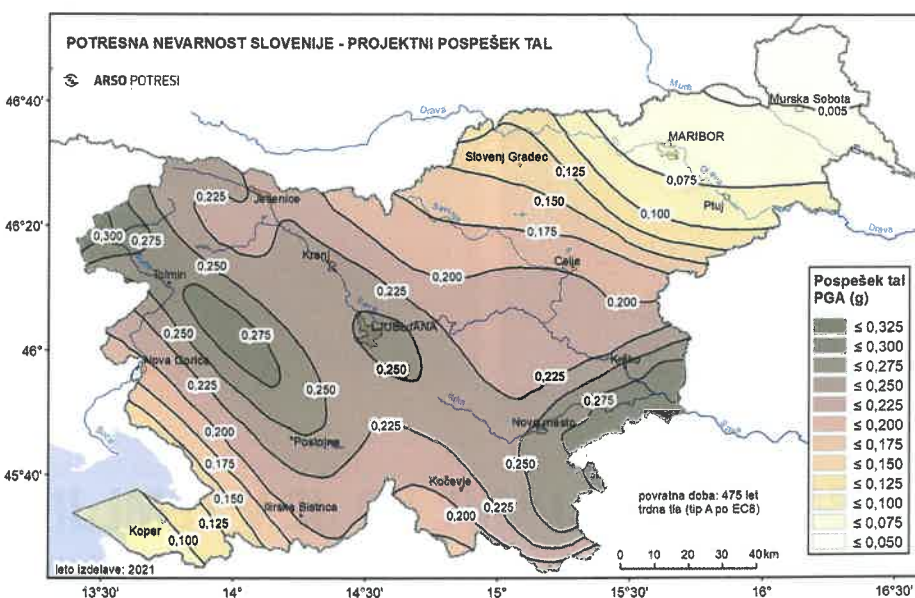
jemanja Sabetta-Pugliese (1996), ki podcenjuje razpon pospeška tal, saj je bilo takrat premalo meritev. Številne nove potresne opazovalnice v Sloveniji in v svetu omogočajo razvoj novih modelov pojemanja pospeška tal. Pri novi karti je bil porabljen model, ki temelji na najnovejših spoznanjih in je bil razvit za izračun nove evropske karte potresne nevarnosti, parametri pa so prilagojeni razmeram v Sloveniji.

Prvič doslej so v izračunu slovenske karte upoštevali aktivne prelome in prelomne izvore, ki so jih opredelili strokovnjaki Geološkega zavoda Slovenije. Ocenjevanje potresne nevarnosti z uporabo teh podatkov ne temelji več le na potresni zgodovini, temveč se v izračunu upošteva tudi možnost, da na opredeljenih prelomih, izven poznanih območij pretekle seizmičnosti, nastane močnejši potres.

Katalog potresov Slovenije in bližnje okolice so dopolnili z novimi spoznanji zgodovinske seizmičnosti in s potresi zadnjih 20 let.

Razvoj slovenske karte potresne nevarnosti je potekal vzporedno s projektom posodobitve evropske karte ESHM20. Skupaj s strokovnjaki evropskega projekta so usklajevali metodologijo in vhodne podatke na ozemlju Slovenije. Zaradi različnega merila izračuna so vhodni parametri slovenske karte potresne nevarnosti bolj podrobni.

V pripravi je večja posodobitev standarda EC8, ki bo predvidoma sprejeta čez nekaj let. Temeljni parameter potresne nevarnosti ne bo več projektni pospešek tal oz. PGA, ampak spektralni pospešek pri nihajnem času, ki predstavlja vrh spektra, ter spektralni pospešek pri nihajnem času 1 sekunde.



Nova karta potresne nevarnosti Slovenije